

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros bispedømme -
Nidarosen bæspatjælte

EN DEL AV

NASJONALJUBILEET

NORGE
I TUSEN ÅR

RAPPORT

2025 Migrasjon og identitet

Jubileumsåret 2025 hadde Migrasjon og identitet som tema og markerte særlig 200-årsjubileet for starten av utvandringen til USA - Nasjonalt utvandrerjubileum/Crossings 200. I arbeidet med årets jubileumstema har Nidaros bispedømme tatt utgangspunkt i spørsmålene Nasjonaljubileet 2030 stiller rundt årets tema i jubileumsstafetten: Hvordan har Norge blitt preget av eksterne impulser og hva har Norge bidratt med i den større verden? Rapporten redegjør for arrangement knyttet til jubileumsstafettens tema i 2025, og tusenårstemaene **Sang i 1000 år** og **Vandring i 1000 år**.

1700-årsjubileet for den nikenske trosbekjennelsen

For 1700 år siden kom kirkens ledere sammen i Nikea til det som ble verdens første kirkemøte. Denne historiske begivenheten la grunnlaget for den nikenske trosbekjennelsen, som fortsatt forener kristne på tvers av konfesjoner, og som er kollektivt uttrykk for hva kristne tror på. Jubileet ble feiret verden rundt, og i Norge markert nasjonalt og lokalt - hovedmarkeringen var lagt til pinsehelgen.

Den nikenske trosbekjennelsen brukes ved dåpshandlinger i den ortodokse kirke og i dens gudstjeneste, synges eller leses ved messen i den katolske kirke og ved nattverd gudstjenesten i den anglikanske kirke. Den er også godkjent av de fleste protestantiske kirker og brukes i Den norske kirke, oftest ved høytidsdager.

Første pinsedag, Trondheim, 8. juni

I jubileumsåret 2025 ønsket vi å uttrykke og synliggjøre kristen tro, som noe som både er dypt personlig og som noe vi bærer og bæres av sammen som kristne. For 1700 år siden sto den kristne kirke dratt mellom så store indre teologiske stridsspørsmål at det truet med å splitte kirken for godt. Løsningen ble en felles trosbekjennelse. Det er denne vi i 2025 samlet oss for å feire. Den nikenske trosbekjennelsen ble grunnlaget for at kristne kunne forkynne sin tro i fellesskap med ordene i denne trosbekjennelsen.

Nidaros bispedømme var med i samarbeidet om denne hovedmarkering sammen med Norges kristne råd, Trondheim kristne råd, Nidaros domkirkes sokn, Frelsesarmeen, Metodistkirken, Den katolske kirke, Frikirken m.fl.

Seminaret "Fra Nikea 325 til i dag", Frelsesarmeen Trondheim, Kl. 16.00-17.30

Foredrag ved førsteamanuensis John Wayne Kaufmann (MF Vitenskapelig Høyskole) etterfulgt av panelsamtale hvor biskop Erik Varden (Den katolske kirke), tilsynsprest Ingull Grefslie (Metodistkirken i Norge), preses Olav Fykse Tveit (Den norske kirke), prest Joanna Udal (Den anglikanske kirke) og generalsekretær Henrik Erhard Hermansen (Norges Kristne Råd) deltok.

I forbindelse med 1700 års jubileet for kirkemøtet i Nikea inviterer vi til seminaret:

FRA NIKEA 325 TIL I DAG

1. Pinsedag, 8.6. kl. 16.00
Sted: Frelsesarmeen, Trondheim

Her deltar førsteamanuensis John Wayne Kaufman (MF vitenskapelig høyskole), biskop Erik Varden (Den katolske kirke), tilsynsprest Ingull Grefslie (Metodistkirken), preses Olav Fykse Tveit (Den norske kirke), prest Joanna Udal (Den anglikanske kirke) og generalsekretær Henrik Erhard Hermansen (Norges Kristne Råd)

Økumenisk festgudstjeneste kl. 18.00 i Nidarosdomen

Arr. Norges Kristne Råd, Trondheim Kristne Råd og deres medlemskirker

Vi trør
NIKEAJUBILEET
325 - 2025

Økumenisk festgudstjeneste i Nidarosdomen, kl. 18.00-19.00

Den nasjonale markeringen fant sted i Nidarosdomen 1. pinsedag, søndag 8. juni, med en økumenisk festgudstjeneste der nasjonale og lokale kirkeledere deltok. Gjennom fellesskap, lovsang og bønn feiret vi felles tro og kirkens enhet. Gudstjenesten var utformet i fellesskap mellom de ulike kirkesamfunnene. Etter festgudstjenesten var det samling på Vestfrontplassen med grilling og sosialt samvær. Til stede: 590

Velkommen til

ØKUMENISK FESTGUDSTJENESTE

for hele familien

NIDAROSDOMEN
1. Pinsedag kl. 18.00

Vi trør
NIKEAJUBILEET
325 - 2025

Arr. Norges Kristne Råd
Trondheim Kristne Råd

Bønn på Stiklestad, Verdal, 18. oktober

Bønn på Stiklestad ble første gang arrangert i 2025 og er et felleskirkelig tiltak som vokste frem etter en idé fra medlemmer i Levanger kristne råd. Målet var å skape et meningsfullt møte mellom mennesker fra ulike trossamfunn og kulturer – en dag for å oppleve fellesskap og få økt innsikt i ulike trospraksiser og troshistorier.

Arrangørene var Den norske kirke i Nidaros, Den katolske kirke i Midt-Norge, Nordic Mission og Levanger kristne råd. Andre samarbeidspartnere var St. Torfinn menighet Levanger, Sør-Innherrad kirkelige fellesråd, den eritreisk-ortodokse menigheten på Levanger, Frelsesarmeen Levanger og ulike frimenigheter og andre kirkesamfunn. Nidaros bispedømme bidro til å virkeliggjøre ideen ved å koordinere praktisk planlegging og gjennomføring og ved å ta det økonomiske hovedansvaret.

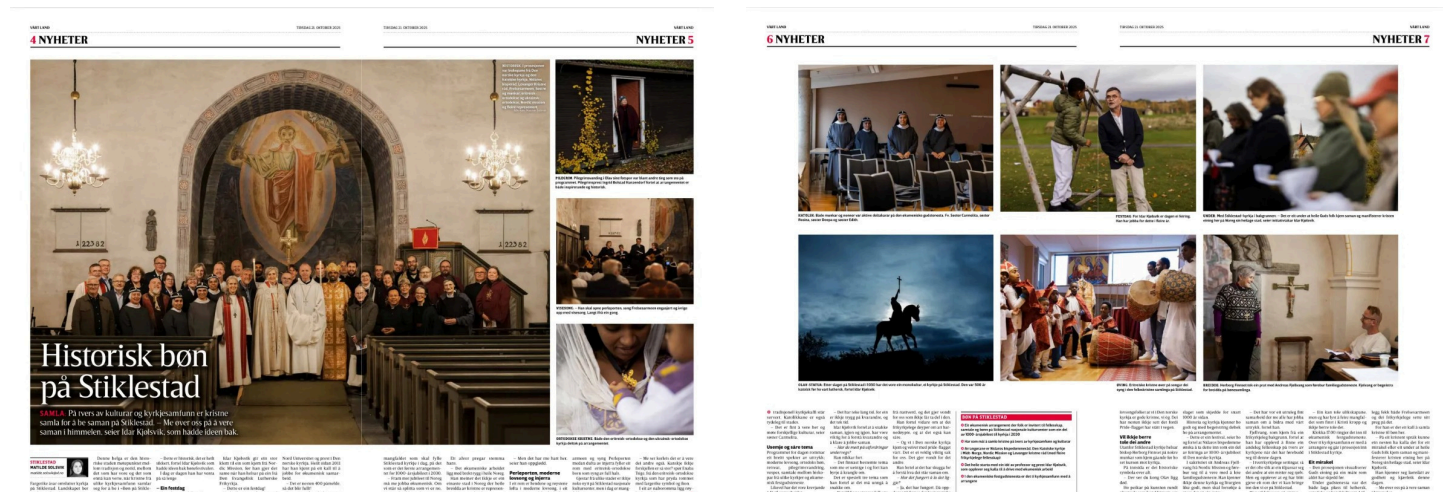
Sammen inviterte vi åpent til fellesskap, samtale og bønn på Stiklestad. Her ønsket vi å møtes på tvers av tradisjoner – katolske, ortodokse, frikirkelige og lutherske. Bønn på Stiklestad ble en mulighet til å bli kjent med andre som tror, lære mer om ulike kristne retninger og dele det vi har felles.

Programmet foregikk både på Stiklestad nasjonale kultursenter og i Stiklestad kirke. På senteret gikk det an å gå mellom flere rom og saler og ta del i flere av kirkesamfunnenes tradisjoner og uttrykk. Det var pilegrimsvandring og barne-/familieprogram på området. I kirka var det to felles gudstjenester og samtale mellom Nidaros biskop Herborg Finnset, biskop i Den Katolske Kirke i Midt-Norge Erik Varden og evangelist Håkon Fagervik. Samtalen ble ledet av Idar Kjølsvik. [Klikk her for å se detaljert program.](#)

Fra kirkene regionalt var biskoper, sokneprester og andre geistlige, samt ledere fra de ulike kirkesamfunnene, til stede. Fra nasjonalt nivå var Den norske kirke representert ved kirkerådsleder Harald Hegstad, og Norges Kristne Råd representert ved generalsekretær Erhard Hermansen.

Det ble god dekning i lokal, regional og nasjonal presse med oppslag i Avisa Innherred, Trønder-Avisa, Adresseavisen og Vårt Land i forkant av arrangementet, og i Dagen, Vårt Land og Adresseavisen etter arrangementet - med førstesideoppslag i Dagen og Vårt Land.

Publikum og medvirkende har kommet med svært gode tilbakemeldinger etter arrangementet, som at det hadde vært en fantastisk stemning og fellesskap på Stiklestad. Det ble sendt ut invitasjon til å svare på et enkelt evalueringsskjema for deltakere som hadde kjøpt billett, og ellers gjennomført evalueringsmøter. Det vi kan særlig trekke frem av læringspunkt fra denne første gjennomføringen av Bønn på Stiklestad er planlegging av tilrettelegging for mennesker med nedsatt funksjonsevne allerede fra starten av prosjektet, og en tidligere og grundigere involvering av Stiklestad sokn og andre kirkesamfunn lokalt på Verdal.

Totalt antall deltakere og medvirkende: ca. 360

Foto: Børge Lund og Gunn Mogseth Skrove

Festgudstjeneste - Nikenum 1700 år, Levanger kirke, 19. oktober

Levanger kirke og Levanger kulturkirke markerte 1700-årsjubileet for den nikenske trosbekjennelsen med en økumenisk festgudstjeneste. Musikken under gudstjenesten var fra de siste 1700 år, inkludert Credo fra Olavsmesse av Wolfgang Plagge (urfremført september 2025). Her bidrog bispedømmet med midler til musikere og sangere.

Medvirkende: Nidaros biskop Herborg Finnset, Kirkerådsleder Harald Hegstad, Generalsekretær Erhard Hermansen, Norges Kristne Råd, prester og pastorer, Levanger Kristne Råd, Sokneprest Sabine Kjølsvik, Levanger kantori, sopran Hilde Gjermundsen, alt Maija Skille, Elias Grimstad og Maria Selnes på fiolin, og kirkemusikerne Staffan Plantin, Gudlaug Reinaas og Erling Neergård.

Vandring i 1000 år

En naturlig del av **Vandring i 1000 år** er pilegrimsarbeidet i Nidaros bispedømme. Under dette temaet har vi også lagt inn foredrag, seminarer og samtaler. Vandring i 1000 år-temaet vil videreutvikles videre i årene som kommer.

Foredragsturné: Harald Hegstad

Teolog og øverste valgte leder i Den norske kirke, Harald Hegstad, tok oss i sitt foredrag med inn i de store spørsmålene om tro, identitet og folkekirkens rolle i en tid med raske endringer og økt livssynsmangfold.

Er Norge fortsatt et kristent land? Tro, tilhørighet og identitet i et livssynsmangfoldig samfunn.

Kristen tro har vært en bærebjelke i formingen av det norske samfunnet de siste 1000 år. Fram mot 2030 markerer vi derfor både et nasjonaljubileum og et kristningsjubileum. Men hvilken rolle skal kristendom og kirke spille i et samfunn som rommer et stadig større mangfold av tro og livssyn? Kan Norge fortsatt kalles et kristent land, og hva betyr at vi har en folkekirke med navnet Den norske kirke? Og på hvilken måte kan kirken bidra til samfunnets felles identitet uten verken å fortrenge andre eller gå på akkord med sitt eget grunnlag?

Turnéplan:

Mandag 28. juli kl. 18.00: Stiklestad Nasjonale Kultursenter, Auditoriet

I samarbeid med Nasjonaljubileet 2030 - Norge i 1000 år og Stiklestad Nasjonale Kultursenter

Til stede: 43

Onsdag 30. juli kl. 20.00: Vår Frue kirke, Trondheim

I samarbeid med Nidaros domkirkes sokn.

Til stede: 114

Onsdag 15. oktober kl. 17.30: Namsos kirke, Menighetssalen

I samarbeid med Namdal prosti og Midtre Namdal kirkelige fellesråd.

Til stede: 30

Fredag 17. oktober kl. 19.30: Rennebu kirke, Voll i Rennebu

I samarbeid med Rennebu sokn.

Til stede: 40

Prestemøte/seminar, i samarbeid med prostene:

Namsos 15. oktober - Namsos kirke - Til stede: 10

Trondheim 16. oktober - Bispekontoret/Erkebispegården - Til stede: 10-12

I tillegg arrangerte Steinkjer kirkeakademi foredrag kvelden 14. oktober.

Bilder fra foredragene i Vår Frue kirke med Harald Hegstad og Nidaros biskop Herborg Finnset, og fra Rennebu kirke. I Rennebu innledet Ola T. Lånke på vegne av menigheten. Ingrid Meslo fra samme menighet var med på planleggingen. Hun er også medlem i Nidaros bispedømmeråd, her avbildet sammen med Hegstad og leder for Nidaros bispedømmeråd, Jon Fredrik Skauge.

Kulturnatt Trondheim 12. september

Mini-seminar i Fanehallen/Rustkammeret, Erkebispegården kl. 17.30-18.45:

Trondheim i middelalderen: Migrasjon – Folk og tanker i bevegelse

Middelalderens mennesker var langt mer mobile enn vi ofte tror. Gjennom sjøveier og landeveier, i kloster og verksted, kirke og by – folk og ideer var i stadig bevegelse. Trondheim var en pulserende møteplass for håndverkere, kirkefolk, borgere og pilegrimer. Hit kom kunnskap, tro og teknologi – og her ble byen formet.

Erik Opsahl innledet dette miniseminalet og det var tre korte innlegg som sammen gir et mangfoldig blikk på middelalderens migrasjon:

Erik Opsahl, professor i historie og leder av Middelaldersenteret på NTNU, tok oss med ut i Europa og tilbake til Norge, og viste hvordan folk og samfunn var i bevegelse.

Erik Varden, biskop i Den katolske kirke, reflekterte over religiøsitet og filosofisk tankegods i vandring.

Elisabeth Forrestad Swensen, Ph.d. i middelalderarkeologi og leder for Forsvarshistorisk museum Rustkammeret, ga innsikt i avfallets betydning – for helse, liv og logistikk i middelalderens Nidaros.

Rune Langås, avdelingsdirektør, Nasjonalt kompetansesenter for verneverdige bygninger i stein ved NDR, fortalte om håndverkskompetansen som bygde byen – og menneskene bak.

Etterpå møttes de fire til samtale, ledet av kommunaldirektør for kultur, idrett og friluftsliv i Trondheim kommune, **Ola By Rise**.

Arrangementet var et samarbeid mellom Trondheim kommune, NTNU Middelaldersenteret, Nidaros bispedømmeråd og Forsvarsmuseet Rustkammeret.

Til stede: ca. 100 (fullt)

Panelsamtale på Trøndelag teater kl. 19.30-20.30:

En samtale om migrasjon og identitet i samarbeid med Trøndelag teater.

Samarbeid med Trøndelag teater om en panelsamtale der vi utforsket temaet for jubileumsstafetten i 2025: Hva skjer med identiteten vår når vi må flytte langt, enten frivillig eller fordi vi må? Kan kultur og tro – både den vi tar med oss, og den vi møter – hjelpe oss å forstå både andre og oss selv bedre?

I panelet var: **Herborg Finnset**, Nidaros biskop, **Samer Zarka**, kunstnerisk leder ved Trøndelag Teater Internasjonale Teaterskole, regissør og opprinnelig fra Syria, og **Sakineh Arabnejad**, dramatiker, regissør, journalist og teaterviter fra Iran. Hun kom til Trondheim i 2024 som gjesteskribent gjennom flyktningprogrammet ICORN. Panelsamtalen ble ledet av **Kristoffer Spender**, dramaturg ved Trøndelag Teater. Samtalen foregikk på norsk og engelsk.

Til stede: ca. 20

Stjerneaften i Nidarosdomen – Karl Ove Knausgård: Jeg var lenge død

I samarbeid med Nidaros domkirkes sokn og Litteraturhuset i Trondheim ønsket Nidaros bispedømmeråd velkommen til stjerneaften i Nidarosdomen 19. november.

I 2020 utkom Karl Ove Knausgårds roman *Morgenstjernen*, som senere ble etterfulgt av de frittstående oppfølgerne *Ulvene fra evighetens skog* (2021), *Det tredje riket* (2022), *Nattskolen* (2023) og *Arendal* (2024). Sammen danner disse romanene en serie som tar for seg det store dramaet sett gjennom det lille livets begrensede linse, og som omhandler alt det vi ikke forstår. Det er også en serie om hva som skjer når de mørke kreftene i verden settes fri.

I forbindelse med at den sjette romanen i serien, *Jeg var lenge død*, ble lansert, inviterte vi Karl Ove Knausgård til samtale med forlegger Geir Gulliksen og domprost i Nidaros, Kristin Moen Saxegaard, om det overnaturlige – det som beveger seg mellom himmel og jord – og om hvordan litteraturen fungerer som et åpent rom hvor alt dette kan utforskes. Det hele var innrammet av musikk ved SiTron: Sinfonietta i Trondheim under ledelse av Rik de Geyter, blant annet urfremføring av verket *En reise i Morgenstjernens Rike*, komponert av Bergmund Waal Skaslien, dedikert forfatteren.

Til stede: Medvirkende og stab: 29. Publikum: 500 (utsolgt, vi hadde publikum i kirkens vestskip)

Sang i 1000 år

Kirkekunst og kultur er viktig i og for Den norske kirke. Bispedømmets jubileumskomiteé har tatt utgangspunkt i det instrumentet vi alle bærer med oss - stemmen, i kirkesangen, i vår egen salmeskatt og allsangen. Slik falt valget på *Sang i 1000 år* som et tusenårstema.

Hovedkonseptet i **Sang i 1000 år** er salmekvelder. Under navnet «Sang i tusen år» kan disse gjennomføres i alle menigheter i bispedømmet vårt, med de ressursene som er tilgjengelige på hvert sted. Viktige stikkord er revitalisering av kirkesangen og involvering av flest mulig mennesker. Det er utarbeidet et ressursdokument med en veiledningsdel med gode råd omkring planlegging og gjennomføring, og en liste med repertoarforslag, hovedsaklig salmer. I 2025 ble Christian Aftret Eriksen engasjert for å lage arrangement for korps av fem salmer. Disse blir lansert i 2026.

Sang i 1000 år salmekvelder arrangert av Nidaros bispedømme:

4. mars: Salme Sing-a-long under VM på ski, Vår frue kirke, Trondheim

VM i Vår frue var et samarbeid mellom Kirkens bymisjon i Trondheim, Sjømannskirken og Den norske kirke i Nidaros under VM i langrenn i Trondheim. Det var program hver kveld under mesterskapet med samtaler, korkvelder og allsang. Under Salme Sing-a-long var kantor i Kirkens bymisjon i Trondheim, Knut Størdal, i ledelsen av et musikalsk lag bestående av Byåsen sangkor med dirigent Petra Bjørkhaug, fiolinist/folkemusiker Gjermund Larsen og sanger Anita Brevik. Nidaros domprost Kristin Moen Saxegaard ledet kvelden.

Til stede: 120

30. juli kl. 18.00: Sang i 1000 år: Nynorsk allsongkveld, Nidarosdomen

Det ble ein stemningsfull allsongkveld under kvelvingane i Nidarosdomen da me feira 100-årsjubileet for Nynorsk salmebok med perler frå nynorsk salmediktning heilt fram til vår eigen tid. Dei medverkande var Nidarosdomens oratoriekor, Karen Haugom Olsen, Brita Sjöberg, Henning Sommero, Sturla Eide, Knut Størdal, Andrea Otterstad Johansen, domprost Kristin Moen Saxegaard. I samarbeid med Nidaros domkirkes sokn. Til stede: 606

Arrangementet Bønn på Stiklestad 18. oktober ble avsluttet med Salmepub på restauranten Skalden på Stiklestad Nasjonale Kultursenter, med kantor i Stiklestad, Ola Ludvik Bosnes, i spissen.

I tillegg arrangerte flere menigheter salmekvelder og salmepuber.

Nidaros bispedømmes jubileumskomiteé

Nidaros bispedømmeråd (NBDR) har siden 2017 vært delaktige i arbeidet med Nasjonaljubileet 2030 – Norge i 1000 år. NBDR, representert ved Nidaros biskop og Nidaros domprost, har vært med i styringsgruppen for jubileet sammen med blant andre Trøndelag fylkeskommune, Trondheim og Verdal kommuner, Museene Arven og ulike kulturaktører i Trøndelag.

NBDR vedtok høsten 2022 å opprette en egen jubileumskomiteé for bispedømmets planlegging av feiringen. NBDR inngikk i 2024 en skriftlig avtale med sekretariatet for jubileet, som ligger under Museene Arven. I 2024 arrangerte bispedømmet sine første jubileumsmarkeringer.

Komiteens medlemmer i 2025: domprost Kristin Moen Saxegaard (leder), prost i Stiklestad prosti Christine Waanders, Idar Kjølsvik og Astri Wessel.

Komiteen forholder seg til jubileets verdiplattform, jubileumsstafettens årlige tema og er opptatt av mangfold, tilgjengelighet og relevans i nåtida, samtidig som den setter søkelys på det kirkelige innholdet i jubileumsfeiringen. Komiteen har valgt to flerårige tema under overbygningen Tro i 1000 år: Sang i 1000 år og Vandring i 1000 år. Disse to temaene har hver sin arbeidsgruppe.